

Zsigmondra vonatkozó kutatásai lassanként kandidátusi értekezéssé álltak össze — sajnos, már nincs aki elvégezze rajtuk az utolsó simításokat. Oktatási reformmunkálatainkban is nagy szerepet vállalt: az előmunkálatokhoz nemrég szerkesztett hasznos tanulmánykötetet egy kollektíva vezetőjeképpen. Régi terve volt, hogy Vajda János Ginájának sorsát felderítse: bécsi forrásokban kutasson. Most már ez is örökre elmarad.

Barla Gyula az alkotó embertípus megtestesítője volt. Boldog ember, mert bárhova állította a sorsa, megtalálta az alkotás lehetőségét, képességeinek kibontási módját. Boldog ember volt, mert harmóniában tudott élni másokkal, és önmagával. Boldog ember volt, mert nem kapni akart, hanem adni, és mert mindenki számára volt mit adnia: tudást, tapasztalatot, segítséget, megértést. Boldog volt, mert ember tudott maradni mindig, minden körülményben. Boldog volt, mert öröme telt munkájában a munkahelyén, és ha hazatért, tiszta harmónia fogadta a családi körben is. Felesége, leánya mérhetetlen szeretettel vették körül és segítették munkájában. Testvérei, rokonai számára örömnapp volt, ha vele találkozhattak, együtt lehettek, a múlt idők emlékeiről, a jövő terveiről beszélgethettek. Méltán siratják a hűséges férjet, a pótolhatatlan apát, a szerető testvért, rokont. Mindnyájan együtt érzünk és lélekben együtt sírunk velük, osztozunk fájalmukban. De már csak egyet tehetünk — és ezt meg kell tennünk: példa gyanánt fogjuk őrizni Barla Gyula emlékét, kegyelettel fogunk visszaemlékezni a tudós kutatóra, a kiváló tanárra, a nagyszerű pedagógusra, a tiszta emberre, a KLTE immár örökös tanárára.

Kedves Barátunk, oktatótársunk, drága halottunk: nyugodjál békében!

SEBESTYÉN ÁRPÁD

Barla Gyula tudományos munkásságának bibliográfiája

A bibliográfia a négy műfaji csoporton belül időrendet követ. A használt rövidítések fölöldása a következő: HBN.=Hajdú-Bihari Napló, IrtörtKözl.=Irodalomtörténeti Közlemények, MN.=Magyar Nemzet, MNy.=Magyar Nyelv, MNyj.=Magyar Nyelvjárások, Nyr.=Magyar Nyelvőr. A megjelenés idejének azt az évszámot tekintjük, amely a könyvön föl van tüntetve, vagy amely az illető folyóirat, évkönyv évfolyamát jelzi; a kiadás esetleges késését nem vettük figyelembe. A Kossuth Lajos Tudományegyetem intézeti évkönyveiben (Acta Paedagogica, MNyj., Studia Litteraria) megjelent tanulmányokból különnyomat is készült.

1) *Önállóan megjelent művek*

1970

Kemény Zsigmond főbb eszméi 1849 előtt. Bp., Akadémiai Kiadó, 172 l. (Irodalomtörténeti Füzetek 67)

1975

Stíluselemzés nyelvtanórákon. Debrecen, Hajdú-Bihar Megyei Pedagógus Továbbképzési Intézet. 80 l. (Módszertani segédanyagok 32) (Soksz.)

2) *Tanulmányok, cikkek*

1960

A mondattan tanításának néhány problémája. Nyr. 84: 170—8.

1961

A „Toldi estéje” mondanivalójáról. A Debreceni Állami Kossuth Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium Évkönyve. 2. évf., 1960—61. tanév. Bp., 33—43.

1962

Hogyan hasznosítsuk? A Kollégiumi Könyvtár értékeinek ügyében (Hozzászólás Kiss Ferenc „A Kollégium protestál” c. cikkéhez). Alföld 13. évf. (1962) 5. sz. 67—8.

1963

A nyelvtani elemzés új útjairól. Acta Paedagogica Debrecina IX/I, 117—26.
Kemény Zsigmond 1848-ban. Studia Litteraria I, 83—100.
Favágó. József Attila verséről. Alföld 14. évf. (1963) 1—2. sz. 101—4.

1964:

Arany politikai környezete az 1840-es évek első felében. *Studia Litteraria* II, 57–77.

Az Óda elemzése a középiskolában. *Acta Paedagogica Debrecina* X/II, 95–107.

1965

A Gina-dalok problémáiból. *Studia Litteraria* III, 31–46.

A műelemzés kérdéseiből (Egy Mikszáth-regény [A Noszty fiú esete Tóth Mari-val] elemzése). *Acta Paedagogica Debrecina* XI/III, 109–16.

1966

A középiskolai nyelvi elemzésről. *Acta Paedagogica Debrecina* XII/IV, 109–17.

1969

A középiskolai műelemzés problémáiból. Módszertani tanulmányok (Irodalom nyelvoktatás). Nevelés, művelődés. *Acta Paedagogica Debrecina* sorozat 51. sz 5–37.

1971

Stilisztikai elemzés nyelvtanórákon. *Magyartanítás* XIV, 17–27, 60–6.

A formától a tartalomig. *Magyartanítás* XIV, 105–12.

1972

Raumer angliai levelei és Kemény. *Helikon* XVIII, 217–21.

1974

Anyanyelvi nevelésünk problémáiból. *Nyr.* 98: 326–32.

Stilisztikai elemzés a középiskolai nyelvtanórákon. *MNyj.* XX, 115–31.

1975

- Fejezetek Kemény Zsigmond tanulóveiből. IrtörtKözl. LXXIX, 609—22.
Nyelvi elemzés a középiskolában. Nyr. 99: 459—66.
Névtanóra a középiskolában. MNyj. XXI, 131—48.
A nyelvhelyesség és a költői nyelv. MN. 1975. ápr. 13. 13. 1.
A beszéd-től a hallgatásig. HBN. 1975. nov. 23. 12. 1

1976

- Adatok a fiatal Kemény politikai tevékenységéhez és nézeteihez. Századok 110: 461—73.
Tartsunk-e névtanórát a középiskolában? Kísérletek az anyanyelvtanítás köréből. 109—40. A gyűjtemény részletesebb leírását l. a Szerkesztői tevékenységnél.
Kemény Zsigmond egy szaváról [a *rajongó* szóról]. MNy. LXXII, 328—31.
Kemény Wesselényi esszéjéről. Alföld 27. évf. (1976) 2. sz. 57—61.
Gondolatok a jelzőről. MN. 1976. febr. 8. 13. 1.
Vörösmarty három sora. HBN. 1976. febr. 29. 12. 1.
A mondataalkotás művészete. MN. 1976. szept. 12. 13. 1.
A szabálytalan mondatok stilisztikumáról. HBN. 1976. okt. 10. 12. 1.

1977

- A stílus tan és a stílus elemzés a középiskolában. Nyr. 101: 64—74.
Sajtó alatt: Életrajz és alkotás viszonya „A hírlapszerkesztő naplójá”-ban (Kemény válságos éveiről). Megjelenik 1977-ben vagy 1978-ban az Irodalomtörténet c. folyóiratban.

3) Ismertetések

1962

- Földeák János: Papírhullámok. Alföld 13. évf. (1962) 2. sz. 134—5.

1964

- Délkör. Görgy Gábor verseskötete. Alföld 15. évf. (1964), 6. sz. 85.

1970

Szathmári István: Régi nyelvtanaink és egységesülő irodalmi nyelvünk. Alföld 21. évf. (1970), 6. sz. 77–8.

1973

Nagy Miklós: Kemény Zsigmond. Alföld 24. évf. (1973) 5. sz. 79.

1976

Eszmék és irodalom. Kovács Kálmán irodalmi tanulmányairól. HBN. 1976. okt. 31. 5. 1.

4) Szerkesztői tevékenység, sajtó alá rendezés

1961

A Debreceni Állami Kossuth Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium Évkönyve. 2. évf., 1960–61. tanév. Bp., Tankönyvkiadó, 125 l. Szerkesztette *Papp Imre* és *Barla Gyula*.

1969

Vajda János: Kisebb költemények 1844–1860. Vajda János Összes Művei I. Bp., Akadémiai Kiadó, 544 l. (Sajtó alá rendezte *Barla Gyula*. Jegyzetek: 268–533).

1976

Kísérletek az anyanyelvtanítás köréből. Debrecen, Hajdú-Bihar Megyei Pedagógus Továbbképzési Intézet, 143 l. (Módszertani segédanyagok 38) (Soksz.) Szerkesztette *Barla Gyula*.

Összeállította: A. MOLNÁR FERENC

TARTALOM

Cikkek

<i>Márton Gyula</i> : A regionális atlaszok szerepe a nyelvjárási rendszerek megismerésében.	3
<i>Szabó Géza</i> : A palatális hangrendű határozott névelő történetéhez	33
<i>Szabó József</i> : Az egyszerű és (a különböző számú tagmondatból álló) összetett mondatok gyakoriságának és a szerkesztettségnek a vizsgálata Nagykönyi nyelvjárásában.	45
<i>Jakab László</i> : A változó igetövek néhány problémája	67
<i>Kovács István</i> : „Az Lándorfejrvár elveszésének oka . . .” nyelvemlék helyneveinek lokalizálása és vallomásai	75
<i>A. Kövessi Magda</i> : Miben segítheti a névtudomány a finnugrisztikát?	101
<i>Molnár Zoltán</i> : Krúdy megszemélyesítései	111
<i>Barla Gyula</i> : Névtanóra a középiskolában.	131

Ismertetések, bírálatok

<i>Lakó Elemér</i> : A kalotaszegi nyelvjárás magánhangzó-rendszere. Ism. Kálmán Béla	149
<i>Szilágyi Ferenc</i> : Csokonai dunántúli tájszógyűjtése. Ism. Sebestyén Árpád	150
<i>Hajdú Mihály</i> : Magyar becézőnevek (1770—1970). Ism. K. Szoboszlay Ágnes	153
<i>Péter László</i> : Szeged utcanevei. Ism. Kálmán Béla	156
<i>J. Goossens</i> : Inleiding tot de Nederlandse Dialectologie Ism. Mollay Erzsébet	160
<i>Velcsov Mártonné</i> : Antropometrikus mértéknevek a magyar nyelvben. Ism. Sebestyén Árpád	164
Bibliographie der uralischen Sprachwissenschaft 1830—1970. Ism. Kálmán Béla	167
Opuscula Instituti Linguae Fennicae. . . Universitatis Helsingiensis N° 1—45. Ism. Kiss Antal	169
<i>Nemesné—Gálffy—Márton</i> : Torjai szójegyzék. Ism. Sebestyén Árpád	173

Megemlékezések

<i>Márton Gyula</i> (1916—1976) (SEBESTYÉN ÁRPÁD)	177
<i>Bücsü Barla Gyulától</i> (SEBESTYÉN ÁRPÁD)	181
<i>Barla Gyula tudományos munkásságának bibliográfiája</i> (A. MOLNÁR FERENC)	183

Résumés

<i>Gy. Márton</i> : Die Rolle der landschaftlichen Sprachatlanten im Erkennen von Mundartsystemen	22
<i>G. Szabó</i> : Zur Geschichte des bestimmten Artikels mit Palatallauten	43
<i>J. Szabó</i> : Die Untersuchung der Häufigkeit und Konstruktion von den einfachen und zusammengesetzten Sätzen (mit Gliedsätzen verschiedener Zahl) im Dialekt von Nagykönyi	66
<i>L. Jakab</i> : Quelques problèmes des radicaux changeants	72
<i>I. Kovács</i> : Localisation et témoignage des toponymes du monument linguistique „Az Lándorfejrvár elveszésének oka . . .”	98
<i>A. M. Kövesi</i> : Worin kann die Namenkunde der Finnugristik Hilfe geben?	109
<i>Z. Molnár</i> : Krúdy's Personifications	129
<i>Gy. Barla</i> : Onomastik-Stunden in der Oberschule	148

Kossuth Lajos Tudományegyetem
A kiadásért felelős: Kónya István
Felelős szerkesztő: Kálmán Béla

Műszaki és technikai szerkesztő: Kovács István

A kézirat a nyomdába érkezett: 1976. december hó. Megjelent: 1977. szeptember hó. Készült monó szedéssel, íves magasnyomással, az MSZ 5691—50 és az MSZ 5602—55 szabvány szerint.

Példányszám: 700. Terjedelem: 13 A/5 ív.

77.4037.66-11-2 Alföldi Nyomda, Debrecen

DEPARTMENT OF THE ARMY
DATE
5953-1982